

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Petru Ursache

Judecători: Ghenadie Nicolaev, Petru Moraru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul **Țiganciu Alexandru**, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 13 noiembrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

***Țiganciu Alexandru Ion**, născut la 12 ianuarie 1960, originar din sat. Pîrjota, r-nul Rîșcani și domiciliat în or. Rîșcani, str. Independenței nr. 61, ap. 39.*

Datele referitoare la examinarea cauzei:

1. 06.08.2015 – 13.11.2015 (prima instanță);

2. 01.01.2016 – 03.02.2016 (instanța de apel);

3. 18.04.2016 – 25.05.2016 (instanța de recurs);

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 13 noiembrie 2015, **Țiganciu Alexandru Ion** a fost condamnat în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 1500 (una mie cinci sute) unități convenționale, **cauza fiind judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.**

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că **Țiganciu Alexandru Ion** la 18.06.2015, ora exactă nu a fost stabilită de organul de urmărire penală, aflându-se în fața oficiului ÎS „Poșta Moldovei” amplasat în mun. Chișinău, str. Bulgară 39, acționând din intenție directă, a pretins de la Tărîță Adrian pentru sine bani în sumă de 500 euro, ceea ce constituie echivalentul sumei de 10 413 lei, conform cursului oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei pentru acea dată, în schimbul cărora susținea că va influența persoane publice din cadrul unității militare 1001 a Departamentului Trupelor de Carabinieri să-l angajeze în serviciu la unitatea militară nominalizată.

Prelungind acțiunile sale criminale, la 22 iunie 2015, în jurul orei 11:00, **Țiganciu Alexandru** s-a întâlnit cu Tărîță Adrian la cafeneaua „Crinul de Aur”, amplasată în mun. Chișinău, str. Bulgară nr. 39, unde din nou a pretins de la Tărîță Adrian bani în sumă de 500 Euro.

La aceeași dată, la orele 18:05, urmărind scopul realizării intențiilor sale criminale, **Țiganciu Alexandru**, aflându-se în autoturismul de model „Ford Tranzit”, cu numerele de înmatriculare CNF 155, parcat în fața oficiului ÎS ”Poșta Moldovei”, amplasat în mun. Chișinău, str. Bulgară nr. 39, a primit personal pentru sine, de la Tărîță Adrian, banii anterior preținși în sumă de 500 Euro, ceea ce constituie echivalentul sumei de 10 728 lei, conform cursului oficial stabilit de BNM pentru data de 22.06.2015, în schimbul cărora susținea că va influența

persoane publice din cadrul unității militare 1001 a Departamentului Trupelor de Carabinieri să-l angajeze în serviciu la unitatea militară nominalizată.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocat în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie aplicate prevederile art. 79 Cod penal.

În motivarea cerințelor sale avocatul a indicat următoarele:

- instanța de fond nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, și anume de prevederile art. 79 Cod penal;

- inculpatul deține următoarele merite deosebite față de societate: la data de 09.11.1989 a fost decorat cu medalia „За отличную службу по охране общественного порядка”, legitimația nr. 077749; la data de 30.09.1998 de către Departamentul administrativ-militar al Ministerului Apărării i s-a eliberat Legitimația de participant la lupte cu dreptul la înlesnirile și privilegiile prevăzute de legislația RM”; la data de 02.02.2005 de către Uniunea Veteranilor Războiului din Afganistan al RM a fost decorat cu insigna jubiliară „15 ani de la retragerea trupelor armate sovietice din Afganistan”; prin Decretul Președintelui RM nr. 508-VI din 06.02.2012 a fost decorat cu medalia „Crucea comemorativă. Participant la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței RM (1991-1992); prin Ordinul comandantului BPDS Fulger a fost decorat cu insigna jubiliară „15 ani - Brigada de poliție cu destinație specială Fulger”;

- instanța de fond deși a constatat că, inculpatul se caracterizează pozitiv și că a fost decorat cu anumite medalii, aceste circumstanțe nu le-a considerat drept unele excepționale;

- instanța de fond urma să facă distincție dintre „circumstanțe excepționale în timpul săvârșirii infracțiunii” și „circumstanțele excepționale în datele privind personalitatea infractorului”. În cazul dat, meritele deosebite ale inculpatului față de societate se refereau la acele circumstanțe excepționale în datele privind personalitatea lui Țîganciuc Alexandru față de societate, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, care a fost pronunțată integral la 02 martie 2016, apelul declarat a fost respins ca nefondat, fiind menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dînd faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 326 alin. (1) Cod penal - traficul de influență, adică pretinderea și primirea de bani de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, persoane publice străine, funcționar internațional, pentru a-l face să îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale.

Verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului instanța de apel a considerat că, instanța de fond a acordat deplină

eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a indicat că, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 2000 la 3000 unități convenționale sau închisoare de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate, iar în conformitate cu criteriile enunțate la art. 16 Cod penal, infracțiunea respectivă se califică ca infracțiune mai puțin gravă.

Din materialele cauzei penale, referitor la circumstanțele ce caracterizează personalitatea inculpatului, instanța de apel a reținut că, prin ordinul comandantului BPDS „Fulger”, inculpatul Țiganciu Alexandru a fost menționat cu insigna jubiliară „15 ani - Brigada de poliție cu destinație specială „Fulger”; prin caracteristica eliberată de CPs Centru se atesta că inculpatul la locul de trai se caracterizează pozitiv; prin caracteristica eliberată de BPDS „Fulger” se atesta că, inculpatul se caracterizează pozitiv; conform legitimației se atesta că inculpatul a fost decorat cu insigna jubiliară „15 ani de la retragerea trupelor armate sovietice din Afganistan”; conform legitimației nr. 077749 se atesta că inculpatul a fost decorat cu medalia „За отличную службу по охране общественного порядка”; prin legitimația nr. 05794 se atesta că inculpatului i s-a eliberat legitimația de participant la lupte cu dreptul la înlesnirile și privilegiile prevăzute de legislația RM.

Astfel, în contextul solicitării de aplicare a prevederilor art. 79 Cod penal, instanța de apel a reținut că, temei pentru stabilirea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege servește existența unor circumstanțe excepționale ce micșorează considerabil dauna infracțiunii săvârșite. Art. 79 alin. (1) Cod penal, concretizează conținutul acestor circumstanțe excepționale legându-le de: a) scopul și motivele infracțiunii; b) rolul vinovatului, comportamentul acestuia în timpul și după consumarea infracțiunii; c) contribuția activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia; d) alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecinței.

În susținerea aplicării prevederilor art. 79 Cod penal în privința inculpatului s-a invocat că, inculpatul deține mai multe merite deosebite față de societate menționate supra.

În acest sens, instanța de apel a considerat neintemeiată poziția expusă în cererea de apel potrivit căruia, faptul că, inculpatul deținea careva decorări, medalii, urmează a fi conceput drept circumstanțe excepționale în sensul art. 79 Cod penal, or, acestea sunt niște caracteristici ale inculpatului, împrejurări de fapt care nu sunt în măsură să micșoreze esențial gravitatea infracțiunii săvârșite și consecințele ei.

Totodată, instanța de apel a reținut că, inculpatul anterior a comis infracțiunea prevăzută de art. art. 122 alin. (1), 209 alin. (1) Cod penal, fiind eliberat de răspundere penală în baza Legii din 29.07.1999 privind amnistia.

În legătură cu acest fapt, deși în privința inculpatului nu au fost reținute careva circumstanțe agravante, totuși instanța de apel a reținut ca fiind semnificativ faptul că, inculpatul anterior a fost în conflict cu legea penală, respectiv, dânsul nu era la prima abatere, or, fiindu-i acordată posibilitatea de a adopta un comportament corect și acceptabil într-o societate democratică, de a se corecta fără a-și ispăși pedeapsa penală a continuat o activitate infracțională, pentru care a fost găsit vinovat și pentru care urma să execute pedeapsa penală în limitele prevăzute de norma penală.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond corect a stabilit faptul că, în speță nu poate fi aplicată o pedeapsă penală inculpatului în conformitate cu prevederile art. 79 Cod penal, or, în vederea asigurării unui raport echitabil dintre fapta comisă și consecințele provocate și în vederea asigurării atingerii scopului pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal, s-a constatat că, corectarea și reeducarea inculpatului era posibilă doar cu aplicarea pedepsei penale în limitele prevăzute de norma penală, ținându-se cont și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală.

În concluzie, instanța de apel a indicat că din cuprinsul părții descriptive a sentinței rezulta că, instanța de fond a soluționat chestiunile privind individualizarea pedepsei aplicate inculpatului în strictă conformitate cu prescripțiile de drept formal și material. Pedeapsa penală aplicată inculpatului a fost motivată, individualizată și stabilită în limitele prevăzute de lege, luându-se în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite, personalitatea inculpatului, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui.

6. Hotărârile instanțelor de fond și apel sunt atacate cu recurs ordinar de către inculpat, care a fost depus la 01 aprilie 2016 și care, întemeindu-se pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acestora, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri cu aplicarea art. 79 Cod penal.

În motivarea cerințelor sale inculpatul indică următoarele:

- instanța de fond nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, și anume de prevederile art. 79 Cod penal;

- inculpatul deține următoarele merite deosebite față de societate: la data de 09.11.1989 a fost decorat cu medalia „За отличную службу по охране общественного порядка”, legitimația nr. 077749; la data de 30.09.1998 de către Departamentul administrativ-militar al Ministerului Apărării i s-a eliberat Legitimația de participant la lupte cu dreptul la înlesnirile și privilegiile prevăzute de legislația RM”; la data de 02.02.2005 de către Uniunea Veteranilor Războiului din Afganistan al RM a fost decorat cu insigna jubiliară „15 ani de la retragerea trupelor armate sovietice din Afganistan”; prin Decretul Președintelui RM nr. 508-VI din 06.02.2012 a fost decorat cu medalia „Crucea comemorativă. Participant la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței RM (1991-1992); prin Ordinul comandantului BPDS Fulger a fost decorat cu insigna jubiliară „15 ani - Brigada de poliție cu destinație specială Fulger”;

- instanțele de fond și apel deși au constatat că, inculpatul se caracterizează pozitiv și că a fost decorat cu anumite medalii, aceste circumstanțe nu le-a considerat drept unele excepționale, ci le-a apreciat ca fiind niște caracteristici ale

inculpatului, împrejurări de fapt, care nu sunt în măsură să micșoreze esențial gravitatea infracțiunii săvârșite și consecințele ei;

- instanța de apel urma să motiveze care merite deosebite față de societate pot fi considerate ca fiind situații excepționale, dacă nu decorațiile și medaliile acordate inculpatului pentru merite deosebite;

- instanța de fond urma să facă distincție dintre „circumstanțe excepționale în timpul săvârșirii infracțiunii” și „circumstanțele excepționale în datele privind personalitatea infractorului”. În cazul dat, meritele deosebite ale inculpatului față de societate se refereau la acele circumstanțe excepționale în datele privind personalitatea lui Țîganciuc Alexandru față de societate, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului;

- instanțele de fond și apel neîntemeiat au respins solicitarea apărării cu referire la aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal.

6.1. Pe cauză este depusă referință de către procuror care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursului declarat din motiv că pedeapsa stabilită inculpatului a fost individualizată în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora prescise în art. 78 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului rezultă că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale, însă critică hotărârile instanțelor de fond și apel cu privire la soluția de individualizare a pedepsei, în latura neaplicării prevederilor art. 79 Cod penal.

Colegiul penal însă, consideră că instanțele de fond și apel și-au motivat soluția privind inoportunitatea aplicării prevederilor art. 79 Cod penal, aceasta a format obiect de discuție la judecarea cauzei în apel și decizia corespunde prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

În același context, Colegiul penal consideră necesar de a menționa faptul că în cazul infracțiunilor de corupție noțiunea „gravitatea infracțiunii săvârșite” trebuie de înțeles în sensul că aceste infracțiuni, comparativ cu alte categorii de infracțiuni, prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, deoarece se manifestă în structurile autorităților statului, a puterii sau serviciilor publice, care discreditează și compromit activitatea acestora. Ține de menționat că, pedepsele stabilite de instanța de judecată trebuie să fie nu numai legale, în sensul de respectare a cadrului legal de individualizare judiciară, dar în același timp, trebuie să fie și juste, adică să se respecte criteriul proporționalității, care presupune stabilirea quantumului pedepsei în funcție de gravitatea infracțiunii și vinovăția autorului. În același timp, trebuie să fie respectată prevederea art. 61 Cod penal, conform căreia, pedeapsa care se aplică urmează să-și atingă scopul de restabilire a echității sociale și prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni de către alte persoane.

Potrivit criteriilor de individualizare a pedepsei, la general, nu se exclude aplicarea art. 79 Cod penal și în cazul săvârșirii infracțiunilor din domeniul corupției. Însă, este necesar de reținut că potrivit alin. (1) al art. 79 Cod penal, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau o pedeapsă mai blîndă de altă categorie, numai atunci cînd în cauză s-au constatat circumstanțe excepționale. Totodată, este de menționat faptul că aplicarea art. 79 Cod penal, nu este obligatorie chiar și dacă aceste circumstanțe excepționale au fost stabilite. Astfel, în cauzele de corupție, aplicarea unei pedepse mai blînde decît cea prevăzută de sancțiune în baza art. 79 CP, poate avea loc doar ca o excepție.

Raportînd actele cauzei la circumstanțele expuse supra, Colegiul penal atestă că pedeapsa aplicată inculpatului (amendă în mărime de 1500 (una mie cinci sute) unități convenționale) a fost stabilită în limita prevăzută de sancțiunea infracțiunii incriminate, care, în raport cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, constituie amendă în mărime de la 1500 unități convenționale la 2250 unități convenționale sau închisoare de la 3 luni la 3 ani 4 luni.

Astfel, rezultă că inculpatului i-a fost stabilită cea mai blîndă pedeapsă și în cel mai mic quantum posibil, reieșind din prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal atrage atenția asupra faptului că la stabilirea acestei pedepse, instanțele de fond și apel s-au condus anume de caracteristica personalității inculpatului, însă corect au omis să o considere drept circumstanță excepțională avînd în vedere și faptul că inculpatul anterior a fost și în conflict cu legea penală, antecedentul penal fiind stins.

Avînd la bază cele expuse, Colegiul penal conchide că hotărîrea contestată nu este afectată de erori de drept prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, fiind individualizată corect pedeapsa, motiv pentru care se constată că recursul declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul *Țiganciuc Alexandru*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, în cauza penală în privința lui *Țiganciuc Alexandru Ion*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 iunie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru